

[Peder Christensen (Rebild).]

billige lån, for de er jo billige, hvilket også har været påpeget her fra talerstolen af de foregående talere.

I flere andre lande forlader man princippet med direkte statslån til landbruget. Det er f. eks. tilfældet i vort naboland Sverige. Man går over til statsgaranti i stedet for, når man mener, det er nødvendigt at hjælpe landbruget, og lader de almindelige penge- og kreditinstitutioner finansiere, fordi de har det lokale kendskab og administrerer billigere. Som det ærede medlem hr. Foged udtalte, kunne man ønske, at man fra statens og administrationens side havde noget mere føling med, hvad der skete ude i marken, men det har netop vore pengeinstitutter og vore kreditinstitutioner.

Det er rigtigt, at landbruget har et meget stort behov for kredit til disse formål, og at det kniber for mange at skaffe de nødvendige midler. Men det er ikke først og fremmest de mennesker, der trænger mest til det, der får lånene, f. eks. er det ikke først og fremmest de unge. Dersom man mener, at det er statens opgave at hjælpe denne gruppe borgere på dette område, så kan man lige så godt gøre det ved at garantere for de mennesker over for de almindelige pengeinstitutter. Pengeinstitutterne vil jo hellere end gerne have lov at finansiere de forbedringer af staldene, der her er tale om. Når staten eventuelt yder lån og pengene går ud i omsætningen, så har det været sådan i den senere tid, at staten gennem nationalbanken bagefter har sagt til banker og sparekasser: det er meget godt, at disse penge nu er havnet i jeres kasse, men I må ikke låne dem ud, I må ikke finansiere det erhvervsliv, som disse penge egentlig skulle bruges til, det er vor, det er statens opgave. Det er det, man gør, når man pålægger banker og sparekasser, at de ikke må låne mere ud, end de gjorde f. eks. sidste år ved samme tid.

For øvrigt er landbruget selv i færd med at løse denne opgave. På Bornholm har

et privat selskab i forbindelse med slagteriets og landbrugets organisationer gennemført en ordning, hvorefter landmændene kan låne penge til indkøb af materialer til udbedring af deres stalde, og der ydes dem samtidig teknisk bistand. Medens det foreliggende lovforslag som nævnt ikke kommer de hårdest trængende til hjælp, først og fremmest de unge, fordi de har ejendommene behæftet med mere end 110 pct. af panteværdien — det har de, dersom de har købt ejendommen for kort tid siden — så de ikke kan komme ind under dette lovforslags bestemmelser, heller ikke efter den ny ejendomsskyldvurdering, så viser det sig, at hvor man har anvendt denne privatfinansiering til forbedring af staldene på Bornholm, er det netop de dygtige unge mennesker, der viser, at de kan noget, og som står og mangler kapital, der drager nytte af denne ordning. Man er i gang med at organisere en tilsvarende ordningovre i Ringkøbing amt.

Det har også været understreget, at der er en stor administration forbundet med at uddele de beløb, der her er tale om. Efter min mening var det bedre, om man gennemførte en lovgivning, der støttede det private initiativ på dette område bl. a. ved at give de samme forrettigheder, stempelfrihed og frihed for tinglysningsafgifter, som gives, når staten finansierer; her tænker jeg også på indkøbs- og låneforeninger for landbruget oprettet ved privat initiativ, når disse ikke tjener privatøkonomiske interesser. Kunne den højtærede landbrugsminister ikke tænke sig at medvirke til gennemførelse af en sådan lovgivning? Det er nævnt gang på gang, at der er en hel række områder, hvor man kunne hjælpe landbruget; der har f. eks. været talt om amtsskatterne og om afskrivningsreglerne. Der er også grund til at understrege, at det ville være en stor hjælp, hvis der blev givet mulighed for skattefri henlæggelser til senere forbedringer af staldene.

Af de grunde, jeg har nævnt, mener jeg ikke dette lovforslag bør nyde fremme.